

като въ съответствуещитѣ статии отъ византийското законодателство се прѣдвижда осакатяване или друго нѣкое наказание.⁶⁰ Въ една новела (1095) на императора Алексий Комненъ между друго се говори, че вслѣдствие на голѣмъ гладъ нѣкои българи много евтино били продадени отъ бацитѣ си и затова тѣ, щомъ като встѣпили въ пълнолѣтие, рекламирали своята свобода прѣдъ солунскитѣ църковни власти.⁶¹

Отроци. Въ българскитѣ църковни хрисовули,⁶² както и въ Душановия законикъ, за означение на несвободнитѣ се употрѣбява терминътъ *отроци*. Тѣ, както и робитѣ, споредъ сѣщия законъ, били не прикосновена и вѣчна наслѣдствена собственость на властелитѣ и тѣхнитѣ дѣца, които могли съ тѣхъ да разполагать като съ своя движима собственость, но само че не могли да ги даватъ въ зестра.⁶³ Въ туй именно състои и разликата на Душановия законикъ отъ византийското законодателство, което позволявало робето да се даватъ въ зестра.⁶⁴ По сѣщия законикъ

⁶⁰ „Законъ Соудный Людьтъ кр. ред. к'д „Крадый на воинѣ. аще ѣроужие да тепетьсѧ. аще ли конь да продаѣтъ“.

„Ecloga pr. aucta, tit. XVII, § 49, „Ὁ κλέπτων ἐν φοροσάτῳ ἢ ἐν ἐξπείδιτῳ, εἰ μὲν ὄπλα, τυπτέσθω εἰ δὲ ἄλογον χειροκοπεῖσθω“.

„Законъ соудный людьмъ кр. ред. к'з „Иже мъртвымъ въ гробѣ съвлачить, да продавьтсѧ“.

„Ecloga pr. aucta, tit. XVII, § 43. „Ὁ ἐπὶ τοὺς νεκροὺς ἐν τοῖς τάφοις ἐκδύοντες χειροκοπεῖσθωσαν“.

⁶¹ Zachariae v. Lingenthal. Jus graeco-romanum, III, 405.

⁶² Орѣховски хрисовуль, 23.

⁶³ „Вирпински хрисовуль“, 79.

⁶⁴ Законик Ст. Душана чл. 44. „И отроке што имају властеле, да им су у баштину, и нѣх деце у баштину вечно, на отрок у прикѣ да се не даје никада“.

⁶⁴ Ecloga ad Proch. mutata. Tit. X, § 13. „Ὁ εἰς προῖχα γραφόμενος οἰκέτης οὐκ ἔχουσιν ἄδειαν τὰ τέχνη οὔτε ὁ ἀνὴρ ἐλευθεροῦν αὐτόν“.